

NIETZSCHE NENÍ PŮL HEGELA

K rozhovoru Zdeňka Vojtíška s dr. Emilem Pálešem „**Duchovní inteligence inspirují epochy**“ (Dingir 3/2013, str. 100-103).

22. listopadu 2013

Vážený pane docente, přečetl jsem Váš rozhovor s dr. Pálešem na stránkách časopisu Dingir a měl bych k němu pár poznámek.

Přiznám se, že mi dělá velké potíže smířit se s tím, že v Pálešově teorii shledáváte něco, co je hodno rozhovoru na stránkách Vašeho odborného časopisu. Zatím každý, s kým jsem o ní hovořil, ji považuje za naprostý nesmysl. Ale třeba se všichni nějak mýlíme a v tomto ohledu bych rád ctil Vaše přesvědčení. Měl bych nicméně ke zmiňovanému rozhovoru dvě poznámky, které jsou možná marginální, ale pro argumentaci a postoje dr. Páleše docela symptomatické.

Dr. Páleš nedostal žádnou cenu od Karlovy univerzity a moc dobře to ví – minimálně dvakrát jsem mu osobně celou věc se svolením tehdejšího děkana Přírodovědecké fakulty prof. Kováře vysvětloval. Šlo o cenu, kterou uděloval hlavně časopis *Neuroendocrinology Letters* a která jen kvůli propleteným vazbám některých členů redakce či příznivců časopisu byla předávána na půdě PřF UK. Prof. Kovář proto ani nevěděl, komu tiskne ruku. Stejným mechanismem musel podepsat diplom – v důvěře, že se jedná o něco seriózního. Když Sisyfos uděloval Pálešovi Bludný balvan, ověřoval si, zda cena opravdu prošla schválením na fakultě či na univerzitě. Prof. Kovář sám (tedy vůbec ne pod nátlakem a vůbec ne kvůli zkreslujícím informacím) projevil velké překvapení. Opakovaně se od ceny distancoval. Když navíc poté Sisyfos zaslal zdvořilý dopis do redakce časopisu, jehož šéfredaktor je pod cenou podepsán, aby zjistil, kdo konkrétně cenu navrhl a jakým grémiem byla udělena, odpo-

věděl místo šéfredaktora sám Páleš (!!!). To je trochu divné. Teď je to už jedno a je to prkotina – ale dr. Páleš z jakýchsi důvodů potřebuje vylepšit obraz o svém bádání.

Jako filosof mohu prohlásit, že žádné pravidlené cykly ve filosofii nalézt nelze a že je přece – což snad uznáte i Vy – nelze nijak zachytit, protože prostě nenajdete nějaké smysluplné měřítko. Abyste srovnával výrony inteligence, musel byste umět srovnat, zda je třeba Aristoteles větší než Kant, nebo jakou hodnotu má Šankara v poměru k Eriugenovi, když mají společně reprezentovat Pálešovu vlnu kolem r. 800. Anebo v jiném oboru: Je větším malířem Giotto, nebo Goya? Jakou vlnu hudební tvořivosti povedete někde ve 4. století a jak ji chcete hodnotově srovnat s vrcholnými díly Beethovena? Nebudete-li mít nějaké jednoznačné kritérium, zvednu Vám podle potřeby v různých obdobích vln, kolik chcete. Pan Páleš se přiznal, že hodnoty u filosofie počítal podle počtu řádků v našem Filozofickém slovníku (!!!) a při jedné příležitosti s vážnou tváří tvrdil, že Nietzsche je zhruba 0,5 Hegela. Není už tady na první pohled zřejmé, že se za těchto okolností s tak vágními vstupy vůbec nemůžete pouštět do žádných solidních predikcí nebo retrodikcí? Jeho „teorie“ navíc pořád míchá dohromady astrologii, Junga, sofiologii, antroposofii a kdoví co ještě – už jenom tahle slátanina by měla budit podezření.

Já jsem naopak z těchto individuů nešťastný. Množí se, expandují pod rouškou různých projektů na univerzity a matou studenty. Myslel jsem si spíše, že bychom jako akademičtí pracovníci a vědci měli stát k takovým obskurním teoriím společně v přísné opozici: jinak za chvíli budou na univerzitách přednášet náhodní chodci z ulice.

Doufám, že se nezlobíte. V celku samozřejmě oceňuji, že se časopis Dingir snaží být otevřený různým názorům. Vaši vědecké práce si vážím.

Srdečně zdraví

*Prof. Ivan Blecha,
katedra filozofie Filozofické fakulty
Univerzity Palackého v Olomouci*

27. listopadu 2013

Vážený pane kolego, děkuji moc za milý dopis. Úplně ve všem s Vámi souhlasím a chápu Vaše pohnutky – až na jedno: příliš spoléháte na soudnost čtenářů. Pár poučených si řekne, co je ten Páleš zač, aniž by k tomu potřebovali nějaké vedení nebo upozornění, větší část ale ne. Žijeme v době, kdy se velmi rozleptá-

vají hranice mezi vědou a pavědou, mezi možným a nemožným, smysluplným a nesmyslem a roste nám generace, která v tom začíná mít zmatek. Pokud se (jak se domnívám) nevrátíme zpět k nějakým autoritativním formám kritiky (nic jiného nezabírá, ani na Páleše), bude to čím dál horší. [...]

Páleš nemá věcné argumenty, a tak svou sílu podkládá právě tím, že se legitimizuje skrze akademické struktury: pokud může říci, že dostal cenu na UK, že přednášel na univerzitě v Olomouci, že měl rozhovor v Dingiru – tak je to právě to, co potřebuje. A to je chyba, k tomu by nemělo vůbec docházet. Snad si přitom rozumíme, že to se starostí o volnou vědeckou debatu nemá nic společného. [...]

Prof. Ivan Blecha

Poznámka

Dále k tématu: článek prof. Blechy „Kolik chodí po našich univerzitách Pálešů?“ z 23. 11. 2013 v Žurnálu UP online, dostupném na adrese <http://www.zurnal.upol.cz/blog>.

DINGIR

religionistický časopis
o současné náboženské scéně

16. ročník

Číslo 4/2013 vychází 16. prosince 2013.

Vydává DINGIR, s. r. o.,
Černokostecká 36, 100 00 Praha 10
dingir@dingir.cz
<http://www.dingir.cz>

Šéfredaktor:

Doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Th. D.

Redakční rada:

Mgr. Pavol Bargár, M. St., Th. D.,

Mgr. Pavel Dušek,

Doc. Pavel Hošek, Th. D.,

Mgr. Andrea Hudáková, Th. D.,

Mgr. Martin Kořínek,

Mgr. Mgr. Miloš Mrázek, Th. D.,

MUDr. Mgr. Prokop Remes,

Bc. Jan Sušer,

Doc. ThDr. Ivan O. Štampach,

Ing. Mgr. Vojtěch Tutr,

Mgr. Aleš Weiss.

Grafický návrh: Richard Bobůrka

Tisk: VS ČR, Praha 4

Cena: 49,- Kč

Objednávky a urgence:

SEND - Předplatné spol. s. r. o.

Ve Žlíbku 1800/77, 193 00 Praha 9

tel: 225 985 225

e-mail: administrace@send.cz

<http://www.send.cz>

Registrace:

MK ČR 7943 z 30. 3. 1998.

ISSN: 1212-1371

☞ NA PŘÍŠTĚ 1/2014

Možná citlivěji než v jiné době jsou dnes pocítovány rozdíly mezi jednotlivci i skupinami lidí v přístupu k hmotným statkům. Svůj sedmnáctý ročník proto otevře časopis Dingir tématem **Bohatství a chudoba v pohledu náboženství.**